Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten tillstyrker, med undantag av förslaget om tillfälligt tillträdesförbud, utredningens förslag. Vi delar sålunda utredningens uppfattning om att ändringar inte bör ske i straffbestämmelsen om olaga intrång.

4.3.8 En möjlighet att fatta interimistiska beslut om tillträdesförbud

Åklagarmyndigheten anser inte att det presenteras tillräckligt med underlag som tydligt visar ett behov av tillfälliga tillträdesförbud. Det är därför redan av detta skäl tveksamt om det finns anledning att gå vidare med förslaget. I gällande lagstiftning finns regler som förkortar handläggningstiden, dessa regler – i kombination med en presumtionsregel, som förenklar och förkortar handläggningstiden betydligt – är enligt vår mening fullt tillräckliga för de mer brådskande fallen.

Förslaget skulle även innebära ett principgenombrott när det gäller polisens beslutsbefogenheter eftersom polisen idag saknar sådana befogenheter i såväl aktuell som närliggande lagstiftning. Om regeringen avser att gå vidare med förslaget bör frågan om polisens beslutsmandat belysas ur principiell ståndpunkt.

Frågan om tillfälliga tillträdesförbud (beslutade av åklagare) har dessutom diskuterats i tidigare lagstiftningsärende rörande tillträdesförbudslagen (prop. 2020/21:52 s. 44-45) och inte resulterat i lagstiftning. Vi ansluter oss till de synpunkter som framfördes för det ställningstagandet.

6.3 Ekonomiska konsekvenser

Vi instämmer i utredningens bedömning att förslagen kommer att leda till en ökning av antalet meddelade tillträdesförbud och överträdelser av desamma och därmed en kostnadsökning för Åklagarmyndigheten. Bedömningen av hur

Postadress
Box 5553
114 85 Stockholm

Gatuadress
Östermalmsgatan 87 C

Telefon
010 – 562 50 00

Telefax

E-post
registrator@aklagare.se

Webbadress
www.aklagare.se

kostnadsökningarna kan hanteras påverkas av vilka anslag Åklagarmyndigheten får från 2027 och framåt. Det skulle därför vara lämpligt att budgetkonsekvenserna av förslaget följs upp och utvärderas när den nya lagstiftningen har varit i kraft ett tag.

Redaktionella synpunkter

i) I likhet med utredningen anser vi att en butik är en affärslokal (se s. 134). Även med beaktande av att tillträdesförbud till butik alltjämt kommer att vara den vanligast förekommande förbudstypen kan butik med fördel tas bort från uppräkningen där den förekommer.

ii) 1 § innehåller en uttömmande uppräkning av de lokaler som kan utgöra förbudsobjekt. I 2 § första stycket räknas ånyo samma förbudsobjekt upp. Ett förslag i syfte att förkorta och något förenkla 2 § första stycket är att använda samma uttryck som i 15 §, dvs. ”lokal som omfattas av denna lag”. Detta bör av samma skäl övervägas även i de övriga bestämmelser där uppräkningen förekommer.

iii) Rubriken till 15 § är skriven i plural. Vi ifrågasätter om rubriken inte – i enlighet med hur exempelvis rubriken till 3 § är formulerad – istället borde formuleras i singular och få lydelsen Tillfälligt tillträdesförbud.

Detta yttrande har beslutats av vice riksåklagaren Eva Thunegard efter föredragning av chefsåklagaren Niklas Sannerholm. I den slutliga handläggningen har också tf. rättschefen Marie Skåninger och överåklagaren Mikael Björk deltagit.

Eva Thunegard

Niklas Sannerholm

Kopia till

Kommunikationsavdelningen

Rättschefen
Biblioteket